

SVIATOČNÉ PODUJATIE

Slávnostné rozsvietenie adventných sviec

1., 8., 15. a 22. december, vždy o 16.30 h, Námestie slobody (pri veľkej fontáne)

Princezná a princ vítajú Mikuláša

5. december, 16.00 h, Námestie slobody

Vianočný trh

14. december, 09.00 – 18.00 h, Námestie slobody a DK Javorina

Silvestrovský ohňostroj

31. december, Námestie slobody

KONCERT

Mária Čírová – Vianoce 2019

17. december, 19.00 h, DK Javorina

Benefičný koncert Nadácie ŽIVOT

20. december, 16.30 h, DK Javorina

CEZHRANIČNÉ PODUJATIE

Silvester na pomedzí

31. december, 13.00 h, Veľká Javorina

Čas vianočný alebo vianočný čas?

Dve slovné spojenia, ktoré na prvý pohľad vyzerajú rovnako. No keď si ich prečítate ešte raz, a dôkladne, zistíte, že vo význame môžu byť až neuveriteľne odlišné. Niektorým možno pripadá čudné, že sa týmto dvom slovám venuje toľko času. Ale zamyslite sa. Oslavujete a tešíte sa na Vianoce? Predstavujete si oddych a čas strávený s rodinou, priateľmi či blízkymi, vidíte sa pri sledovaní tradičnej rozprávky Popoluška, či popíjaní vareného vína na vianočných trhoch a v duchu premýšľate akým darčekom by ste vyčarili úsmev na tvári svojich detí? Alebo namrzene dumáte, koho musíte navštíviť, kde zoženiete darčeky, koľko koláčov treba upiecť a koľko času bude trvať kým opadne ihličie na podlahu? Pretože to je rozdiel v chápaní, či prežívate pohodový čas vianočný alebo odovzdane čakáte, kým skončí vianočný čas. Nanešťastie, kalendárne toto obdobie trvá len tri dni, a preto ho pre Vás navodzujeme už teraz, pri čítaní tohto úvodníka. Tak prečo by sme sa na Vianoce nemohli tešiť

už od Mikuláša? Prečo si nenavodiť atmosféru už pri rozsvetovaní adventných sviec? Je to len na nás. Preto nepremýšľajte, koľko elektriny miniete pri osvetľovaní balkóna a okien vianočnými svetielkami ale tešte sa z maličkostí, ktoré máte. Zdravie, rodinu, lásku, prácu, skrátka radujte sa zo všetkého čo máte a nebilancujte na konci roka čo Vám ešte chýba. Nezavazujte sa nezmyslenými predsavzatiami o ktorých už vopred tušíte, že ich nedodržíte. Dovoľte si užívať každý deň. Zodvihnite hlavu a pri prechádzke mestom sa započúvajte do vianočných melódií hrajúcich z obchodov, či pozrite na veselo farebné blikajúce svetlá vo výkladoch a možno zistíte, že predsa len Vás prepadá čas vianočný. Ale ak by sa Vám i napriek tomu zdalo, že to ešte nie je „to pravé orechové“, pridete spoločne s nami každú adventnú nedeľu rozsvietiť jednu sviečku. Vypočujte si koledy, pozrite si vystúpenia detí a a skôr, ako sa nazdáte, možno zavítate i na vianočné trhy, kde sa voňa vareného vína miesi s kapustnicou a o Vašu pozornosť

budú súperiť tradičné remeselné výrobky, domáce medovníky i oblátky a bohatý sprievodný program. A ktovie, možno si na záver odnesiete domov i kapra, s ktorým sa až do Štedrého dňa budete deliť o vaňu. A on Vám blížiaci sa čas vianočný bude pripomínať každý deň.

ŠŤASTNÉ A VESELÉ PRAJE
 REDAKCIA STAROTURIANSKEHO
 SPRAVODAJCU

Vo vnútri čísla	
Daň z nehnuteľností	str. 2
Poplatok za komunálny odpad	str. 3
Rozlúčka s bývalým kolegom J. Miklášom	str. 4
V materskej škole sa učíme žiť zdravo	str. 5
Novinky zo ZŠ	str. 6
Pasovanie nových čitateľov škol.knižnice	str. 7
Dom kultúry Javorina	str. 8
Matričné okienko, smútočné spomienky	str. 9
Bezobalové ekologické nakupovanie	str. 11
Ján Potfaj oslavuje jubileum	str. 12

POZVÁNKA NA ROZSVIETENIE SVIEC

Mesto Stará Turá vás pozýva na Námestie slobody k fontáne vždy v nedeľu o 16.30 h na slávnostné rozsvietenie sviec na adventnom venci mesta:

I. adventná nedeľa (1.12.2019)

krátky kultúrny program: *Detičky z Materskej školy v Starej Turej*

II. adventná nedeľa (8.12.2019)

krátky kultúrny program: *DFS Turanček Stará Turá*

III. adventná nedeľa (15.12.2019)

krátky kultúrny program: *Spevokol Cirkvi bratskej zo Starej Turej*

IV. adventná nedeľa (22.12.2019)

krátky kultúrny program: *OZ Sluha, Detský spevokol Lastovičky zo Starej Turej*

Vyhlásenie dobrovoľnej zbierky

Mestské zastupiteľstvo v Starej Turej na svojom zasadnutí dňa 31.10.2019, uznesením číslo 23-IX/2019 schválilo návrh na vyhlásenie dobrovoľnej zbierky v Starej Turej a v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov nasledovne:

- Usporiadateľ zbierky:** Mesto Stará Turá, SNP 1/2, 916 01 Stará Turá
- Účel zbierky:** poskytnutie sociálnej pomoci občanom pri postihnutí živelnou pohromou, pri náhlom úmrtí rodinného príslušníka v sociálne odkázanej rodine, na preklenutie vážnej sociálnej situácie osobám s ťažkým zdravotným postihnutím ako aj na ich mimoriadne zvýšené náklady spojené s liečbou alebo rehabilitáciou, na pomoc jednotlivcom a rodinám v sociálnej núdzi, na podporu mimoškolských aktivít pre deti zo sociálne znevýhodnených rodín a podporu rozvíjania talentu pre nadané deti zo sociálne znevýhodnených rodín
- Miesto a dátum konania zbierky:** Nám. slobody v Starej Turej dňa 14.12.2019 počas trvania Vianočného trhu,
- Spôsob vykonania zbierky:** dobrovoľné peňažné príspevky od fyzických a právnických osôb do označenej uzavretej pokladničky umiestnenej stánku označenom „Zbierka do charity Stará Turá“, výnos zbierky bude uložený na charitatívny účet mesta Stará Turá,
- Predpokladané náklady spojené s konaním zbierky:** žiadne, zbierka

bude zabezpečovaná pracovníkmi mesta, členmi sociálnej komisie a dobrovoľníkmi,

6. Osoby zodpovedné za konanie zbierky:
Ing. Mgr. Zdena Pilátová – predsedníčka komisie pre sociálne veci a bývanie, Ing. Anna Halinárová – poslanec MsZ, Mgr. Elena Sládková – poverená vedúca sociálneho oddelenia.

Zbierkou získané prostriedky budú použité výlučne na uvedený účel v zmysle Zásad pre poskytnutie pomoci z charitatívneho účtu mesta Stará Turá. O priebehu a výsledkoch zbierky budú občania informovaní na Mestskom zastupiteľstve v Starej Turej, na webovom sídle mesta www.staratura.sk a v **Staroturienskom spravodajcovi**.

PharmDr. Leopold Barszcz
primátor mesta

Daň z nehnuteľností

Vážení občania, vzhľadom k tomu, že sa blíži koniec roku 2019, dovoľte, aby sme Vám opäť pripomenuli povinnosť súvisiacu s podaním priznania k dani z nehnuteľností.

Ak sa v 2019 u Vás nič nezmenilo, čo sa týka vlastníctva nehnuteľností, alebo nájmu či užívania nehnuteľností, daňové priznanie k dani z nehnuteľností nepodávate.

Kto podáva priznanie k dani z nehnuteľností:

- ak ste sa stali vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, alebo došlo k zmene druhu alebo výmery pozemku, účelu využitia stavby, bytu alebo nebytového priestoru, alebo Vám zaniklo vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti, ste povinný podať priznanie k dani z nehnuteľností alebo čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností. Pred uplynutím lehoty na podanie priznania k dani z nehnuteľností, alebo čiastkového priznania k týmto daniam, môže daňovník podať opravné priznanie. Daňovník je povinný podať dodatočné priznanie, ak zistí, že v priznaní, alebo čiastkovom priznaní k dani z nehnuteľností neuviedol správne údaje na vyrubenie dane.

Najčastejšie zmeny, ktoré majú vplyv na podanie priznania k dani z nehnuteľností sú:

- kúpa nehnuteľnosti, predaj nehnuteľnosti, darovanie nehnuteľnosti, nehnuteľnosť nadobudnutá darom, zdedenie nehnuteľnosti, nehnuteľnosť nadobudnutá dražbou, rozvod a následné rozhodnutie súdu o majetkovom vysporiadaní, získanie právoplatného stavebného povolenia, získanie právoplatného kolaudačného rozhodnutia, získanie právoplatného povolenia na zmeny v užívaní stavby, zbúranie stavby, nájomný vzťah so Sl. pozemkovým fondom, dlhodobý nájomný vzťah, ktorý je zapísaný v katastri a trvá najmenej 5 rokov, zmena druhu, alebo výmery pozemku a pod.

Aký dátum je rozhodujúci na podanie daňového priznania:

- ak nastala zmena v období medzi 02. januárom 2019 a 01. januárom 2020 (vrátane), najneskôr do 31. januára 2020
- ak ste nehnuteľnosť kúpili/predali alebo darovali/získali darom, tak rozhoduje dátum povolenia vkladu do katastra nehnuteľností
- ak ste nehnuteľnosť zdedili, tak do 30 dní od vzniku daňovej

povinnosti, rozhoduje dátum nadobudnutia právoplatnosti Osvedčenia o dedičstve

- ak ste nehnuteľnosť vydražili, tak do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti, rozhoduje dátum právoplatnosti dražby, alebo deň príklepu schválený súdom
- pri získaní právoplatného stavebného povolenia, kolaudačného rozhodnutia a rozhodnutia o zmene v užívaní stavby, tu je rozhodujúci dátum právoplatnosti rozhodnutia, ktorý vyznačí odd. výstavby MsÚ v Starej Turej, pri ukončení výstavby drobnej stavby, tu je rozhodujúci dátum, keď ohlásite ukončenie výstavby drobnej stavby
- pri majetkovom vysporiadaní manželov po rozvode – dátum povolenia vkladu katastrom

Doklady, potrebné pri podávaní priznania k dani z nehnuteľností:

- rozhodnutie o povolení vkladu do katastra, kúpnu zmluvu, právoplatné dedičské osvedčenie, právoplatné stavebné povolenie, právoplatné kolaudačné rozhodnutie, právoplatné rozhodnutie súdu, preukaz ZŤP a pod.

Mesto Stará Turá pre rok 2020 zvýšilo sadzby dane z nehnuteľností pri pozemkoch,

stavných a bytoch. Aktuálne sadzby sú uvedené vo VZN č. 6/2019, ktoré je zverejnené na stránke mesta Stará Turá www.staratura.sk - Dokumenty - VZN - VZN r.2019 - VZN mesta Stará Turá č.6/2019-Nar. o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní.

Oslobodenie od dane, alebo zníženie dane:

Mesto Stará Turá ustanovilo vekovú hranicu fyzických osôb na poskytnutie zníženia dane z pozemkov, stavieb a bytov na viac ako 70 rokov (v roku 2020 sú to občania nar. v r.1949). O zníženie či oslobodenie od dane je nutné požiadať, a to v termíne do 31. januára na to zdaňovacie obdobie, na ktoré Vám prvýkrát vzniká nárok na zníženie. Po tomto termíne nárok na zníženie alebo oslobodenie zaniká a môže byť uplatnený až v nasledujúcom roku. V prípade, že nehnuteľnosť nadobudnete dedením alebo dražbou, uplatníte si nárok na úľavu pri podaní priznania. Mesto Stará Turá poskytuje oslobodenia a zníženia, ktoré sú uvedené vo VZN č.6/2019.

V opačnom prípade, ak daňovník má uplatnené zníženie

Poplatok za komunálny odpad

Oddelenie ekonomiky a majetku mesta informuje občanov, že Mestské zastupiteľstvo Stará Turá schválilo na svojom zasadnutí dňa 20. júna 2019 Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2019 – Nar. o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Každý poplatník je povinný zapojiť sa do systému zberu komunálneho odpadu a **splniť si oznamovaciu povinnosť do 30 dní v nasledovných prípadoch:**

- pri vzniku poplatkovej povinnosti (narozenie dieťaťa, prihlásenie k trvalému alebo prechodnému pobytu, užívanie nehnuteľnosti na základe nájomnej zmluvy, kúpa nehnuteľnosti na rekreačné a iné účely)
- pri zmenách skutočností rozhodujúcich na vyrubenie poplatku (zmena adresy pri sťahovaní v rámci mesta)
- pri zániku poplatkovej povinnosti (predaj nehnuteľnosti, odhlásenie z trvalého alebo prechodného pobytu, úmrtie)

Tlačivá spojené s plnením oznamovacej povinnosti a tlačivá ohľadom žiadosti o úľavu sú na webovej stránke mesta Stará Turá www.staratura.sk/tlaciva-ziadosti-a-podani.

Poplatok za komunálny odpad je na rok

2020 schválený vo výške 27,- € na osobu a rok.

Občania, ktorí pracujú alebo študujú mimo miesta trvalého pobytu a majú ubytovanie v mieste práce alebo štúdia, majú v zmysle platnej legislatívy **nárok na 50% zníženie poplatku za komunálne odpady**. Pre uplatnenie zníženia poplatku na zdaňovacie obdobie je potrebné predložiť **žiadosť a potvrdenie** o ubytovaní v internáte v školskom roku 2019/2020. V prípade ubytovania mimo internátu je potrebné predložiť kópiu nájomnej zmluvy, z ktorej je zrejmé, že v mieste školy študent uhrádza poplatok za odpad alebo potvrdenie o zaplatení poplatku za komunálny odpad v mieste školy.

Občania, ktorí pracujú mimo trvalého pobytu a majú ubytovanie v mieste práce, doložia **žiadosť a doklad** o prechodnom pobyte v mieste práce a potvrdenie, že pracovný pomer trvá v roku 2020. V prípade ubytovania v súkromí predložia nájomnú

zmluvu alebo zálohový predpis, z ktorej je zrejmé, že v mieste práce uhrádzajú poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Občania, ktorí sa dlhodobo zdržiavajú v zahraničí, doložia **žiadosť a doklad**, že pracovný pomer trvá v roku 2020 alebo doklad z ubytovania na aktuálny rok. Tieto doklady musia byť hodnoverné a musí z nich byť jednoznačné, že v roku 2020 pracujú v zahraničí. V prípade, že doklady na zníženie alebo odpustenie poplatku nie sú v slovenskom alebo českom jazyku, je **potrebný ich preklad do slovenského jazyka. Nevyžaduje sa úradný preklad.**

Doklady na zníženie alebo odpustenie **nie je možné nahradit' čestným vyhlásením.**

O úľavu je potrebné požiadať písomne do 31.1.2020. V prípade ďalších otázok a doplnenie informácií môžete kontaktovať Oddelenie ekonomiky a majetku mesta Stará Turá, Anna Oslayová tel. 032 7461627 alebo odpady@staratura.sk.

Oddelenie ekonomiky a majetku mesta
MsÚ Stará Turá

DHZ Topolecká si prevzala nové vozidlo

Dňa 22.11.2019 prevzali hasiči z DHZ Topolecká nové vozidlo, ktoré nahradí starú techniku a pomôže tak skvalitniť ich neľahkú prácu pri zásahoch proti požiarom. Aj keď nová technika má svoje jasné určenie, budeme

radi, ak ju hasiči z Topoleckej budú využívať najmä na cibrenie svojej zručnosti v rámci cvičných zásahov na úkor reálnych výjazdov k požiarom.

Primátor mesta

Daň z nehnuteľností

pokračovanie zo str. 3

z dôvodu, že je fyzická osoba v hmotnej núdzi, fyzická osoba staršia ako 70 rokov, alebo držiteľ preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a v minulom roku predal, alebo daroval nehnuteľnosť, je povinný podať čiastkové priznanie na zánik daňovej povinnosti, lebo nárok na zníženie mu v roku 2020 zaniká.

Mesto Stará Turá ako správca dane vyrubí na základe podaného priznania k dani z nehnuteľností daň, ktorej splatnosť a spôsob úhrady bude uvedená v rozhodnutí. Tlačivá si občania môžu vyzdvihnúť na

Mestskom úrade v Starej Turej na ekonomickom oddelení, č.d. 112, alebo si ich môžu stiahnuť z webovej stránky Mesta Stará Turá (Tlačivá žiadosti a podaní – oddelenie ekonomiky a majetku mesta-tlačivá – daň z nehnuteľností).

V prípade, že budete požadovať od správcu dane iné informácie, radi Vám ich poskytneme na ekonomickom oddelení, č.t. 032/7461627, e-mail: dane@staratura.sk.

Horňáková Magdaléna,
ekonomické odd. MsÚ

PREDAJ PSTRUHOV

do 11.12.2019 cena

5 eur/1 kg živej váhy,

od 13.12.2019 predaj

vianočného kapra do vypredania. Dňa 14.12.2019 bude predaj kapra prebiehať na Vianočných trhoch.

Info a objednávky: Miroslav Blaško, Stará Turá, Hrádzny dom, Starý Dubník I, tel. 0905 732 483

Rozlúčka s bývalým kolegom Jánom Miklášom

Odchod každého človeka, ktorý bol dlhé roky našim blízkym, kolegom, bol našim prirodzeným okolím, bol roky súčasťou nášho každodenného života, každý takýto odchod vždy otvára oči slzám, srdce bolesti a smútku...

Takáto bola pre nás aj správa o odchode pána Jána Mikláša, ktorý zanechal nezma-zateľnú stopu v kultúrnom a spoločenskom živote mesta Stará Turá. Jeho srdce dotýklo 10. novembra 2019 a Janko nás opustil vo veku 68 rokov.

Odišiel vzácny človek, ktorý bol stelesnením húževnatosti, pracovitosti, múdrosti a lokálpatriotizmu. Odišiel človek, ktorý bol možno formálne občanom obce Vaďovce, no v Starej Turej ho budeme navždy vnímať ako Staroturancu celou dušou a celým srdcom.

Zima

*Sneh nám vízga pod nohami,
mrázik štípe líca.*

*Pani Zima opäť prišla,
biela parádnica.*

*Hlavy v čiapkach schované,
spod nich očka blikajú.*

*Deti sadnú na sane
a už sa z kopca šmýkajú!*

*V každom okne teplo žiari,
v peci ohník praská.*

*Odráža sa pokoj v tvári,
vo vzduchu je láska.*

*Vyzdobené domy, okná,
svietia skorým večerom.
Za oknami za hrst' zrna,
pripravené vtáčikom.*

*Ako drobný pozdrav z neba,
vločka s vločkou lieta.*

*Popriať všetkým ľuďom treba,
veď rok sa s rokom stretá.*

*Nech každý deň v tom Novom roku,
máte lásku po svojom boku,
ruka v ruke s pevným zdravím.
To je hlavné, to Vám vravím!*

K. Holubeková

Ján Mikláš sa narodil v roku 1951. Hoci bol pôvodom strojársky technolog a pracoval v bývalej Chirane, jeho životná cesta sa nakoniec uberala úplne iným smerom. Počas svojej dlhoročnej činnosti aktívne pracoval v rôznych staroturienských záujmových združeniach a inštitúciách. Viac ako 10 rokov zabával ľudí ako spevák, scenárista a moderátor v Staroturianskej kapele. Od roku 1989 bol riaditeľom nášho kultúrneho stánku – Domu kultúry Javorina. Tu pracoval až do roku 1995, kedy nastúpil na post zástupcu primátora mesta, kde zotrval takmer 12 rokov. Počas svojej aktívnej činnosti v samospráve sa venoval najmä oblastiam kultúry, školstva a športu. Od roku 1995 zastával funkciu šéfredaktora Staroturienského spravodajcu a prinášal informácie o našom meste do väčšiny staroturienských domácností. Tu však jeho činnosť vonkoncom nekončila. Kultúra bola spätá s jeho životom po celý život a zaujímal sa o široké spektrum aktivít. Spoluorganizoval a podieľal sa na organizácii veľkých spoločenských podujatí – Slávností bratstva Čechov a Slovákov na Javorine, 16 rokov bol riaditeľom Staroturienského jarmoku, Od roku 2007 bol aj hovorcom mesta

Stará Turá. Jeho srdcovou záležitosťou bola činnosť v Zbore pre občianske záležitosti. Počas jeho vedenia získal staroturiensky Zbor pre občianske záležitosti vysokú spoločenskú a kultúrnu úroveň. V rámci práce pre ZPOZ sa stal aj zostavovateľom publikácie Každý deň stretnúť človeka a autorom metodík v oblasti občianskych obradov a slávností či viacerých propagačných a prezentačných materiálov. Bol jedným zo zostavovateľov monografie Stará Turá – naše mesto. Kultúrna, spoločenská a publikačná práca Janka Mikláša zostane zachovaná pre budúce generácie ako svedectvo úprimného vzťahu človeka k nášmu mestu, ku kultúre a k hovorenej reči.

V roku 2011 odišiel vo svojich 60 rokoch na zaslúžený dôchodok, užívať si rodinu a chalupu vo Vaďovciach. No vzťahy s kolegami udržoval naďalej, aj na dôchodku. Dodnes si všetci pamätajú jeho humor, úprimnosť i láskavosť.

A dnes sa už skláňame nad jeho pamiatkou, obdivujeme, hľadáme a nachádzame čo pre nás zanechal, nielen pre svojich najbližších, ale naozaj pre nás všetkých...

Jednoduchosť, skromnosť, pracovitosť, láska, úcta, humor a mnoho ďalšieho, vzácne ľudského...

S Jankom sme sa navždy rozlúčili 12. novembra 2019 v Dome smútku vo Vaďovciach. S hlbokým zármutkom za celú redakciu Staroturienského spravodajcu vyslovujeme úprimnú sústrasť pozostalej smútiacej rodine.

ČEŠŤ JEHO PAMIATKE.

Redakcia Staroturienského spravodajcu

Oznámenie o zmene priestorov pracoviska – Oddelenia školstva a sociálnych vecí MsÚ Stará Turá

Vážení občania, z dôvodu dokončených rekonštrukcii kancelárií je **od 13. novembra 2019** Oddelenie školstva a sociálnych vecí MsÚ presťahované do budovy **Mestského úradu Stará Turá!**

Jednotlivých pracovníkov odd. nájdete:

Mgr. Elena Sládková (poverená riadením Oddelenie školstva a sociálnych vecí/Školský úrad) – 1. poschodie, kancelária č. 216, č. tel.: 032/746 16 28

Ing. Jaroslava Antalová (referent sociálnych služieb Oddelenie školstva a sociálnych vecí) – 1. poschodie, kancelária č. 203, č. tel.: 032/746 16 45

Mgr. Ivona Martinková (referent sociálnych služieb Oddelenie školstva a sociálnych vecí) – 1. poschodie, kancelária č. 203, č. tel.: 032/746 16 46

V materskej škole sa učíme žiť zdravo

Sychravé jesenné počasie prináša so sebou aj zvýšený výskyt ochorení, ktorým najľahšie podľahnú krehké detské organizmy. Aby to však bacily a vírusy nemali také ľahké, naše deti sa na ne snažia dobre pripraviť.

Na začiatok tohto boja sme sa poriadne zásobili vitamínmi. V rámci týždňov zdravej výživy sa deti zoznámili s potravinami prospešnými pre náš organizmus, ako aj s potravinami, ktoré nášmu telu škodia. Zamerali sme sa predovšetkým na zvýšenú konzumáciu ovocia a zeleniny. Okrem pravidelných „vitamínových tanierov“ (nakrájané ovocie a zelenina) deti a pani učiteľkami vyrábali ovocné špízy, smoothie, odšťavovali ovocie a zeleninu. Predškoláci z MŠ Komenského sa zahrali aj na záhradníkov a do novovybudovaných políčok si zasadili bylinky, ktoré budú používať na prípravu bylinkových čajov alebo vitamínové ochutenie nátierkových chlebíčkov.

S plodmi jesene sa deti zážitkovou formou oboznámili aj v centre voľného času. S tetou Jankou spoznávali rôzne druhy ovocia, zašportovali si s gaštanmi, ochutnali jablká a jablkovú šťavu a vytvorili plagát plný farebných papierových jabĺčok.

Jesennými plodmi sa naplnila aj naša materská škola. Šikovní rodičia spolu s deťmi vytvorili krásne dielka z tekvic, gaštanov, ovocia a zeleniny, ktoré vstupné priestory materskej školy premenili na skutočné jesenné kráľovstvo.

Ďalším krokom a cestou k zdraviu je starostlivosť o naše telo. V rámci tejto témy deti najprv spoznávali svoje telo. Kým tí najmenší sa oboznamovali s jednotlivými časťami tela a učili sa ich pomenovať, tí starší už zvládli aj skladanie kostry človeka, umiestnenie a funkciu základných orgánov, určovanie zmyslových orgánov. Naučili sa aj to, ako predchádzať úrazom a ochoreniam, ktoré naše telo môžu poškodiť. Osobitnú pozornosť sme venovali „zdravému úsmevu“. V spolupráci s dentálnymi hygieničkami Renátkou a Alenkou sme našim deťom pripravili zaujímavé aktivity. Starostlivé tety predstavili deťom kamarátov Lola a Lili, rozprávali si o ústnej hygiene, baktériách (dobrých i zlých), ktoré žijú v ústach, prezradili im, kde sa medzi zubkami rady schovávajú, diskutovali o zdravom a nezdravom stravovaní, o tom, ako sa o zúbky treba správne starať. Niektorí odvážlivci si dali

otestovať čistotu svojich zúbkov (mám či nemám zubný povlak...) špeciálnou vodičkou, ktorou hľadali nečistoty spôsobujúce zubné kazy. Spoločne si ukázali a vyskúšali techniku správneho čistenia zúbkov a pripomenuli si aj to, že po maškrtení treba zúbky dôkladne vyčistiť.

V našom úsilí o pestovanie zdravého životného štýlu má svoje neodmysliteľné miesto pohyb. Deti absolvovali viacero turistických vychádzok, športovali a súťažili na školských dvoroch, upratovali školský areál, hrali sa na školských ihriskách. Zážitkom bola aj pekná akcia, ktorú pre ne 17. októbra pripravili tety Mirka a Lucka z Lesoturu – z prírodnín nazbieraných v areáli MŠ vyrábali darčeky stromom k ich sviatku. Výsledkom ich snaženia bol chodník plný farebných obrázkov z lístia, kôry, šišíek, gaštanov a ďalších prírodnín.

A keď nám počasie neumožnilo pobyt vonku, veľmi rýchlo sa na telocvičňu premenili naše triedy. Tak tomu bolo aj 4. novembra, kedy sme oslavovali Deň materských škôl – súťažením a radosťou z pohybu.

Popri starostlivosti o telo však nezabúdame ani na potravu pre ducha. V púťavom divadelnom predstavení „Guľko Bombuľko“ v podaní divadla „Na traky“ deti spoznali cenu priateľstva, vzájomnej pomoci a lásky. Vďaka výchovnému koncertu pána Ondrejku sa deti zoznámili s viacerými plechovými dychovými nástrojmi, počúvali, ako znejú, učili sa ich názvy, spoločne si zaspievali, rytmizovali a vyskúšali si aj samy „zatrúbiť“. Uskutočnila sa aj obľúbená akcia „Deti hrajú deťom“, kedy deti hrajú divadielka kamarátom z iných tried. Tentokrát to boli divadielka „O jabĺčku“, „Pod hríbom“ a „Jesenná rozprávka“.

Onedlho vláda Jesene skončí a na trón nastúpi pani Zima. Dúfame, že nás poteší bohatou snehovou nádielkou, aby si naše deti mohli naplno užijť zimné radovánky.

kolektív MŠ,

Foto: Oľga Uhrová a Adriana Bunová

NADÁCIA ŽIVOT V SPOLUPRÁCI S DK JAVORINA STARÁ TURÁ
VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ NA

Benefičný koncert

NADÁCIE ŽIVOT

.....

20. december 2019

16.30 hod.

veľká sála DK Javorina

V programe vystúpia deti ZŠ, ZUŠ a sólista opery
SND Ivan Ožvát

ústupné dobrovoľné

Novinky zo ZŠ

Za sebou máme viac ako dva mesiace usilovnej práce. Žiaci hlávky sa postupne naplňujú novými vedomosťami, spoznávajú nové témy, otvárajú sa pred nimi nové svety, premýšľajú, tvoria, spracúvajú nové pojmy a informácie. Spoznávajú seba i svojich spolužiakov, učia sa navzájom spolupracovať, poznávajú svoj výtorný svet i svet vókol seba.

Každý mesiac okrem "bežných" školských povinností čakajú našich žiakov i **zaujímavé a výnimočné aktivity**, ktoré prispievajú k všestrannému harmonickému rozvoju ich osobnosti. Medzi takéto aktivity patria napríklad **vedomostné exkurzie, ktoré sú zaujímavým a zážitkovým "vyučovaním v teréne"**. Tu sú niektoré z nich:

26.9. navštívili štvrtáci Planetárium M. R. Štefánika, kde sa zoznamovali so životom vo vesmíre, prešli Mliečnou dráhou, nazreli do Čiernej diery, sedeli vo Veľkom voze, ba pozorovali i škrvny na Slnku. **Vo Vlastivednom múzeu** zasa nazreli do histórie a do života našich predkov.

Dejepisno-literárnej exkurzie s názvom Po stopách štúrovcov sa zasa zúčastnili žiaci **8. ročníka**, pre žiakov **9.ročníka** sme pripravili **dejepisno-literárnu exkurziu**, ktorá zahrňala prehliadku pamätníka **Slavín**, následne hradu **Devín**, kde sme si vypočuli zaujímavý výklad a pozreli si výstavu Pocta slobode, venovanú vzniku, trvaníu a pádu železnej opony. Posledným bodom bola návšteva **divadelného predstavenia Vojna a mier v SND**. Túto

divadelnú hru videli koncom septembra i žiaci **8. ročníka**.

V mesiaci október sa žiaci 1. i 2.stupňa zúčastnili i na rôznych **programoch a výstavách DK Javorina a v Mestskom múzeu**, konkrétne na výstave **Zvyky a tradície Starej Turej**, na interaktívnej výstave **Ekodielne**, na tvorivých dielničkách v rámci **Kopaničárskeho jarmoku** (realizoval VO ZUŠ) a na zaujímavej prezentácii **o tradičných remeslách našich predkov v Mestskom múzeu**. V rámci predmetu Regionálna výchova navštívili žiaci 9. ročníka i **Dom bielych hláv, Židovský cintorín** a mali sme zaujímavé **besedy s BMX cyklistom Tomášom Blahom** a scenáristkou **Nadou Clontz**.

Žiaci **3. ročníka** sa zúčastnili **plaveckého výcviku v týždni od 21.10 do 25.10**, na plavárni v Starej Turej. Pod vedením Penguin sport clubu sa 41 žiakov učilo základom plávania i zdokonaľovaniu rôznych plaveckých techník. Na záver nechýbali i plavecké preteky, ktoré zvládli všetci a zaslúžili si tým diplom i sladkú odmenu.

Krásne slnečné jesenné dni využili i p.učiteľky so žiakmi v rámci ŠKD a počas príjemných prechádzok si nazbierali i prírodný materiál na výrobu dekorácií.

V mesiaci október prebehol v našej škole úspešne i zber papiera.

Naša škola sa v októbri zapojila i do výzvy mesta: **„Jesenné čistenie mesta a dni zberu odpadu v Starej Turej“**. Žiaci na 1. i na 2. stupni spolu s p. učiteľkami čistili usilovne

okolie svojej školy. Niekoľko tried následne navštívilo i **Zberný dvor**, kde žiaci videli, ako sa triedi odpad a dozvedeli sa veľa zaujímavostí o separovaní a recyklácii odpadu.

Október je i **Mesiac úcty k starším** a na to myslíme i my, v ZŠ. Deti v ŠKD či druháci s p. učiteľkou Roháčkovou nezabudli pripraviť pre starých rodičov milé pozdravy. Na 2. stupni sme mali tradičné spoločné posedenie s bývalými kolegyňami – p. učiteľkami, ktoré nás vždy obojstranne obohatí a poteší.

V rámci spolupráce rodičov a školy sa každoročne konajú rôzne aktivity pod názvom

„Rodičia škole“. Niektorí rodičia prídu priamo do triedy, kde deťom porozprávajú o svojej práci, niektorí vezmú žiakov na "exkurziu" a ukážu im svoju prácu priamo na mieste, niektorí zrealizujú športovú či inú aktivitu. Všetkým aktívnym a ochotným rodičom za ich čas a nápady ďakujeme.

ZŠ Stará Turá

Budova materskej škôlky je po rekonštrukcii

Budovu materskej škôlky sme ako stavbu dňa 21.11.2019 prebrali od firmy, ktorá ju rekonštruovala. Nateraz nastala ďalšia a nemenej dôležitá časť prác, a to čistenie a upratovanie nových priestorov.

Som vďačný všetkým zamestnancom škôlky, ale aj rodičom, ktorí chodia vo svojom voľnom čase pomáhať pripraviť a skrášliť priestory pred dlho očakávaným sťahovaním a otvorením našej škôlky.

Za nás, ale aj za deti patrí všetkým dobrovoľníkom veľká vďaka.

Primátor mesta

PASOVANIE NOVÝCH ČITATEĽOV ŠKOLSKEJ KNIŽNICE

*Brána knižky otvorená, rozprávkami podoprená,
kto do nej vojde, veľa sa dozvie,
či je ona, či je on, stáva sa čitateľom.*

Známu detskou piesňou Zlatá brána s uvedeným upraveným textom začínali druháci nevšednú školskú slávnosť „Pasovanie za čitateľov školskej knižnice“, ktoré každá trieda absolvovala v príjemných priestoroch našej školskej čítárne. Žiaci sa na slávnosť pripravovali už vopred. Maľovanými rozprávkovými postavkami si vyzdobili symbolickú bránu knižky, ktorou potom naozaj vchádzali do detského čitateľského sveta.

Vypočuli si rozprávku o tom, ako sa treba správať ku knižkám, aby sa stali našimi dobrými kamarátmi a napokon triedne učiteľky pasovali každého žiaka za nového čitateľa školskej knižnice.

Každý žiak si vyrobil svoj vlastný čitateľský preukaz a v jednotlivých triedach si začali zriaďovať triedne knižnice, do ktorých deti po dohode s rodičmi priniesli a zapožičali niekoľko knižných titulov zo svojich domácich knižníc.

V každej druháckej triede tak postupne vzniká malá pobočka školskej knižnice, z ktorej si žiaci vypožičiavajú knihy priamo na hodinách čítania alebo počas prestávok, zapisujú si ich do svojich čitateľských preukazov a pri vrátení sa učia aj krátko zhodnotiť, ako sa im knižka páčila.

Novým malým čitateľom prajeme, aby sa im darilo otvárať brány krásnych a zaujímavých kníh, s ktorými strávia veľa príjemných čitateľských chvíľ.

Triedne učiteľky
druháčych tried

Cenné trofeje pre FREE-ZEE DANCE zo súťaže MY DANCE 2019

Tanečná skupina FREE-ZEE DANCE zo ZUŠ Stará Turá sa i tento rok zapojila do celoslovenskej tanečnej súťaže MY DANCE 2019 v Myjave. Súťaž prebehla 19. októbra v Dome kultúry Samka Dudíka s vysokým počtom prihlásených tanečných škôl a skupín. Zúčastnili sa tanečníci z Bratislavy, Košíc, Piešťan z Trenčína z Nitry, Myjavy či zo Senice..., ktorí si zmerali sily z moderných štýlov tanca, ako sú show dance, open dance, street dance a disko dance. V skorých ranných hodinách sa predviedli choreografie s nižším počtom tanečníkov, poobede sa prechádzalo k veľkým choreografiám

s väčším počtom tanečníkov na javisku. Tanečníčky z FREE-ZEE DANCE reprezentovali v štýloch open a street dance. Odborná porota na základe bodového hodnotenia udelila **1. miesto pre juniorky s choreografiou „Keep it locked“** a **3. miesto v detskej kategórii** za choreografiu „Instagram“. V mene Základnej umeleckej školy v Starej Turej ďakujeme každej žiačke, za reprezentáciu a podaný výkon na súťaži MY DANCE 2019. Veľmi pekne ďakujeme rodičom a kamarátom, ktorí nám fandili priamo na mieste konania súťaže. Tešíme sa na ďalšie podujatia, kde Vám budeme môcť

predviesť náš talent. Najbližšie Nás môžete vidieť v programe k Benefičnému koncertu Nadácie ŽIVOT 20.12.2019 v Dome Kultúry Javorina v Starej Turej.

Katarína Rzavská

OBČIANSKA INZERCIA

Orez, výrez a strihanie ovocných a komplikovaných stromov. Rezanie a štiepanie dreva štiepačkou, čistenie zanedbaných lúk, sádov a pozemkov. Rýchlo, lacno a spoľahlivo. Bližšie informácie na tel. č. 0919 320 767.

Výrub rizikových stromov pomocou horolezeckej techniky, kosenie záhrad a sádov. Ceny dohodou. Bližšie informácie na tel. č. 0949 339 169.

DOM KULTÚRY JAVORINA

VÁS POZÝVA

- **5. december 2019 o 16:00** – na Námestie slobody, na mikulášske predstavenie **Princezná a princ vítajú Mikuláša**. Všetky detičky sa môžu tešiť na slávnostné rozsvietenie vianočného stromčeka spolu s Mikulášom a na sladkú odmenu.
- **17. decembra 2019 o 19:00** – na koncert **Mária Čírová – Vianoce 2019**. Slovenská speváčka, klaviristka a skladateľka Mária Čírová pokračuje vo svojej najkrajšej tradícii a aj tento rok pripravila pre svojich fanúšikov Vianočné turné 2019. Oblúbený vianočný koncert je neopakovateľnou zmesou hovoreného slova a hudby so špičkovými muzikantami. Na koncerte sa môžete tešiť na Máriu v akustickej verzii v sprievode sláčikového kvarteta. Vstupné: **17 € a 19 €**
- **20. decembra 2019 o 16:30** – na Benefičný koncert Nadácie Život, v ktorom vystúpia deti ZŠ, ZUŠ a sólista opery SND Ivan Ožvát. Vstupné: **dobrovoľné**
- **28. januára 2020 o 19.00** – na komédiu **Horúca sprcha**. „Šťastie je možné dosiahnuť medzi psom a mačkou, ale nie medzi mužom a ženou!“ HORÚCA SPRCHA neponúka stopercentne osvedčené rady na vyriešenie manželskej krízy, ale bez ohľadu na vek a teplotu v sále (ako aj na teplotu vo vzájomných partnerských vzťahoch) dokáže diváka osviežiť a pobaviť. Na diváka čaká množstvo zábavných situácií, prekvapivých gagov, konverzačná ľahkosť aj situačná premenlivosť. A to všetko korunované vynikajúcimi hereckými výkonmi, garantujúcimi nezabudnuteľný divadelný zážitok. Účinkujú: Zuzana Tlučková, Peter Kočiš, Marcel Ochránek, Přemek Boublík, Katarína Ivanková, Thomas Puskailer, Jakub Lorencovič Vstupné: **14 € a 16 €**
- **12. február 2020 o 17:00** – na jedinečný interaktívny koncert **Spievanky a Zahrajka** plný rozprávkových prekvapení v podobe prekrásnych pesničiek z filmu **Spievankovo 6 a Kráľovná Harmónia**. Zoznámte sa s Kráľovnou Harmóniou a postavičkami ktoré nevyhnutne potrebujú Vašu pomoc pri záchrane Spievankova! Čaká Vás koncert plný hudby, tanca a zábavy. Vstupné: **10 €**

ZÁJAZDY

- **7. decembra 2019** – autobusový zájazd na **Valašský mikulášsky jarmek** do Valašských Kloboukov. V poradí 28. ročník pozýva návštevníkov na ukážky starodávnych remesiel, naláka na vynikajúce valašské dobroty a chýbať nebudú mikulášske obchôdzky s čertovou družinou Poplatok za dopravu: **10 €**
- **9. máj 2020** – autobusový zájazd do Divadla Kalich v Prahe na muzikál so slávnymi piesňami legendárnej skupiny Elán **VODA (A KREV) NAD VODOU**. Tešiť sa môžete na nový príbeh s novými hrdinami, emócie a lásku Vstupenka + doprava: **54 €; 48 €; 43 €**

KURZY

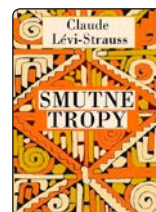
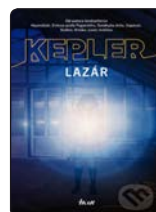
- Štrikovaním sa dnes dajú vytvárať nádherné hračky, plédy alebo módné doplnky. Ak ste sa vždy chceli naučiť toto krásne remeslo našich starých mám, pripravili sme pre Vás kurz **Učíme sa štrikovať**, ktorý je určený pre začiatočníčky. Začiatok kurzu bude v januári 2020 a bude prebiehať trikrát po 2 hodiny. Cena kurzu: **10 €/osoba**

VÝSTAVA

- Srdčne Vás pozývame na výstavu s názvom „**Ako v rozprávke**“, ktorá bude prebiehať počas Vianočného trhu (14. decembra 2019 v čase od 09:00 do 18:00) v Dome kultúry Javorina v Stredisku cezhraničnej spolupráce (2. poschodie). Výstava Vás zavedie do sveta nestarnúcich slovenských i zahraničných rozprávok. Výstava bude otvorená vždy v pracovné dni od 14. decembra 2019 do 31. januára 2020 v čase od 10:00 do 18:00.

NOVINKY MESTSKEJ KNIŽNICE

- **Beletria** Lévi-Strauss, Claude: **Smutné tropy** • Hajduková, Michaela, Ella: **Zlatovláska** (Sanny prežila utrpenie v Osvienčime a jej život jej pripadá ako pomalá cesta do pekla, nebyť zvláštnej udalosti, vyvíjal by sa úplne inak) • Keleová-Vasilková, Táňa: **Rodinné klbko**
- **Detektívky** Kepler, Lars: **Lazár**
- **Náučná literatúra** Weinberg, Steven: **Ako vysvetliť svet** • Mandžuková, Jarmila: **Nakupujte hlavou, varte srdcom**
- **Detická literatúra** Johnson, Rebecca: **Julinka malá zverolekárka 5** • Lagercrantz, Rose: **Najšťastnejšia som, keď...** • Kinney, Jeff: **Denník odvážneho bojka** • Kol.: **Nové rozprávky o Máši a medvedovi**

Knižnica bude otvorená pred Vianocami do piatka **20. 12. 2019 od 12.00 – 18.00 hod. Medzi sviatkami bude otvorená v piatok 27. 12. 2019 od 12.00 – 18.00 hod. V novom roku bude knižnica otvorená od piatka 3. 1. 2020 od 12.00 – 18.00 hod.**

Silvester na pomedzí

Tradičné Silvestrovské stretnutie na slovensko-moravskom pomedzí sa bude konať 31.12. 2019 od 13.00 hod. pri pamätníku na Veľkej Javorine. Sprievodným podujatím bude tradičné vystúpenie mužského speváckeho zboru. Odchod bezplatného autobusu pre obyvateľov Starej Turej, je o 10.00 hod. od DK Javorina.

Teší sa na Vás prípravný výbor Slávností bratstva Čechov a Slovákov na Javorine.

KALENDÁR 2020

- Dom kultúry Javorina vydal stolový dvojtýždňový kalendár na rok 2020 s historickými fotografiami mesta Stará Turá, ktorý môžete zakúpiť v Informačnej kancelárii v DK Javorina, alebo počas Vianočného trhu (14. decembra 2019) v stánku s vareným vínom. Cena je **3,50 €**.

Informácie o podujatiach a vstupenkách

v kancelárii DK Javorina Stará Turá, tel. č. 032 776 33 66, e-mail: dkjavorina@gmail.com, www.dkjavorina.sk

Dom kultúry Javorina Stará Turá oznamuje, že z dôvodu čerpania dovolenky bude kancelária **zatvorená od 23. decembra 2019 do 2. januára 2020**. Medzi sviatkami bude kancelária **otvorená 30. decembra 2019**, v januári od 3. 1. 2020.

Všetkým našim priaznivcom a návštevníkom prajeme príjemné prežitie Vianočných sviatkov a tešíme sa na stretnutie s Vami v roku 2020!

Smútočné spomienky, poďakovania, rozlúčky

Dňa 29.12.2019 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý otec, svokor, dedko a pradedko **Rudolf POŽGAY**.

S láskou spomína celá rodina.

Dňa 6.12.2019 uplynie 25 rokov, čo nás nečakane opustila vo veku 56 rokov naša manželka, mamička a babička **Katarína HUDCOVICOVÁ**. Kto ste ju poznali a mali radi, venujte jej tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina

Nezomrel som, lebo viem, že budem žiť stále v srdciach tých, ktorí ma milovali.

Dňa 8.12.2019 uplynie 6 rokov, čo nás navždy opustil náš manžel, otec a starý otec **Jozef ŠKRIEČKA**.

S láskou spomínajú manželka, deti a vnúčatka.

Aj keď už nie ste medzi nami v našich srdciach žijete stále s nami.

Dňa 1.12.2019 uplynie 15 rokov, čo nás navždy opustil náš brat, švager a ujo **Vladislav JEŽO**

a 23.12.2019 uplynie 23 rokov, čo nás navždy opustil náš brat, švager a ujo **Miroslav JEŽO**.

S láskou spomínajú sestry s rodinami.

Čas nelieči bolesť ani rany, iba nás učí žiť bez tých, ktorých sme mali radi.

Dňa 4.12.2019 uplynie 1 smutný rok, čo nás opustila naša mama, sestra a babička **Kvetoslava ADZIMOVÁ**.

S láskou a úctou spomínajú deti Silvia a Ladislav s rodinami, sestra Libuša a ostatná rodina.

Dňa 31.12.2019 uplynú 1 rok, čo nás navždy opustil manžel, otec, dedko a pradedko **Miroslav ČECHVALA**.

S láskou a úctou spomína celá rodina.

*Slza za slzou padá a zmýva z tváre žiaľ.
Čas nikdy nevráti, čo si už raz vzal.
Sviečka tichúčko zhasína,
kto miloval ten spomína.*

Dňa 17.11.2019 uplynulo 17 rokov, čo si Pán večnosti povolal k sebe nášho otca a dedka **Jozefa KRÁLIKA**.

S láskou spomínajú dcéry Veronika a Adela a syn Jozef s rodinami.

*Čas plynie ako tichej rieky prúd,
kto Ťa mal rád nemôže zabudnúť.
Tak ako voda svojim tokom plynie,
spomienka na Teba nikdy nepominie.*

Dňa 2.12.2019 si pripomenieme smutných 17 rokov, čo nás predišiel do večnosti náš otec, starý otec, manžel a brat **Ján BUŠO**.

S láskou spomína manželka Anna, syn Igor s rodinou a brat Miroslav s priateľkou Agátkou.

Ďakujeme všetkým príbuzným, susedom a známym, ktorí sa prišli dňa 4.11.2019 rozlúčiť s našou drahou mamičkou a babičkou, **Kamilou SMOLINSKOU**, ktorá nás opustila

vo veku 95 rokov. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca rodina.

Zvláštne byť sám... ale my budeme spolu vytesaní do kameňa, vytesaní do kameňa

Ďakujeme všetkým, ktorí sa prišli 29. októbra 2019 rozlúčiť s nám najdrahším **Františkom MASARYKOM** zo Starej Turej, ktorý nás nečakane opustil.

Manželka a deti.

Matričné okienko

Vítame bábätká

Počet narodených detí: 7

Eliška Fajnorová, Diana Durcová

Idú spoločným životom

Počet uzavretých manželstiev: 2

- Ján Košnár (Stará Turá)
a Silvia Biesiková (Stará Turá)

Posledné rozlúčky

Počet úmrtí: 5

Stanislav Krúpa, František Masaryk, Milan Žákovíc, Kamila Smolinská, Pavel Šedovič

*Už Ťa slnko nezobudí, ani krásny deň,
na tichom mieste sníváš už rok svoj večný sen.*

*Čas plynie, bolesť neodchádza
a dvere spomienok na Teba nezatváraš.*

Dňa 24.10.2019 uplynul jeden rok, čo nás navždy opustil náš syn, brat a kamarát **Štefan HOLOVIC**. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu s nami tichú spomienku.

Dňa 24.12.2019 si pripomenieme 13 rokov, čo nás opustil **Milan MACHAJDÍK**. Kto ste ho poznali spomínajte s nami s celou rodinou.

Čas plynie, roky ubiehajú, ale spomienky na Vás zostávajú.

Dňa 14.12.2019 si pripomíname 20 rokov, čo nás opustil otec a starý otec **Ján KRÚPA** a 12.8.2019 sme si pripomenuli 15 rokov, čo nás navždy opustila mama a stará mama **Anna KRÚPOVÁ**. Kto ste ich poznali, spomínajte s nami.

Nevesta Darka s celou rodinou.

Halloweenská paráda tanečníkov zo ZUŠ Stará Turá

Po skončení jesenných prázdnin sa **žiaci tanečného odboru ZUŠ** mohli tešiť z jesenného podujatia, ktoré si pre nich pripravili pani učiteľky spomínaného odboru. Halloweenská paráda sa konala 7. novembra v telocvični Základnej umeleckej školy, kde sa zúčastnilo viac ako **90 žiakov** prežlečených za strašidielka či strašidlá. Deti

si dali na svojom kostýme naozaj záležať. Príjemný čas spestrili tanečné hry, súťaže, diskotéka, spoločná choreografia a vyhlásenie najoriginálnejšej halloweenskej masky. Tie najoriginálnejšie vyhodnotila porota pre tri dievčatá: Terezka Tinková, Nellka Bunová a Karolínka Majtánová. Staršie žiačky boli pripravené s maľovaním na tvár pre tie

mladšie. Pochutiť si žiaci mohli na maškrtkách, ktoré pripravili ich rodičia. Aj touto cestou milí rodičia by sme sa Vám chceli za to poďakovať. Celé podujatie sa nieslo v duchu zábavy, čo bolo i cieľom.

Katarína Rzavská

Mimoriadny úspech – 10 medailí pre výtvarníkov ZUŠ z Japonska!

Výtvarný prejav sprevádza ľudstvo od praveku a každého človeka od útleho detstva. Stále sa vyvíja a mení a aj existujúce smery a diela minulosti nabádajú k novej tvorbe a podnecujú kreativnosť. Platí to aj pre deti, ktoré sa môžu prostredníctvom umenia vzdelávať v Základnej umeleckej škole v Starej Turej, kde si cibría svoj intelekt, rozvíjajú emočnú sféru a získavajú povzbudenie pre vlastnú slobodnú tvorbu. Ak ste obdivovateľom umenia, stačí navštíviť priestory školy, ktoré sú malou galériou výtvarného umenia. V súčasnosti prezentuje diela úspešných bývalých absolventov.

Práce žiakov pravidelne putujú na celoslovenské i svetové súťaže umeleckej tvorby, kde je veľkým úspechom, že dlhoročne patria k tým najlepším. Ten posledný úspech bol však mimoriadne prekvapujúci. Veď posúďte sami. Naši žiaci triumfovali na najväčšej svetovej THE 49 TH INTERNATIONAL

CHILDREN'S ART EXHIBITIONS v Japonsku. V neveriteľnej konkurencii 51.688 prác detí pochádzajúcich z 36 krajín sveta a 47.539 prác japonských žiakov, **získali až 10 medailí!**

Umelecké diela posudzuje počas štyroch mesiacov odborná porota zložená z profesorov umenia na základe originality, jasne vyjadreného obsahu a kultúrneho vyjadrenia. Vo finálnom posudzovaní udelila **Jasmín Belišovej** mimoriadne ocenenie súťaže – **Supreme Gold Award** a jej kresbu uverejnila v katalógu, ktorý túto súťaž propaguje celosvetovo.

Ďalšie hlavné ocenenia získali:
Gold Award – Karolína Pastuchová
Silver Award – Julianna Volárová, Petra Gadušová, Daniel Kadlec

Bronze Award – Daniel Kadlec, Sofia Gergelová, Zuzana Naďová, Lucia Vráblová získala až dve bronzové medaile.

Svetovú výtvarnú súťaž v Japonsku INTERNATIONAL CHILDREN'S ART EXHIBITION organizuje od r. 1970 nadácia pre výtvarnú výchovu Biiku Bunka Kyokai. Hlavným sponzorom súťaže je firma PENTEL, ktorá okrem iného vyrába pomôcky pre výtvarne tvorivých ľudí. Jej cieľom je dať možnosť deťom vo veku od 3 do 15 rokov vyjadriť svoju tvorivosť prostredníctvom kresieb, maliieb a koláží. Ukázať to, že majú viac spoločného než toho, čo ich rozdeľuje. Podľa jej kritérií, okrem originality, by umenie malo byť v prvom rade vyjadrením srdca a mysle. Aby deti ukázali svoj jedinečný pohľad na to, čo sa deje na rôznych miestach po celom svete. Víťazné práce budú po výstave v Tokiu vystavené v Osake a ďalších mestách Japonska a sveta. Oceneným žiakom a pani učiteľke Mgr. Miroslave Lacovej, pod vedením ktorej žiaci tvorili, srdečne blahoželáme k tomuto veľkému úspechu.

ZUŠ Stará Turá, Foto: ZUŠ Stará Turá

Bezobalové ekologické nakupovanie

Aj v Starej Turej a okolí je stále aktuálny a čoraz väčší problém s množstvom vyhadzovaného odpadu, ktorý sa neprodukuje v domácnostiach, nerecykluje, využíva sa jednorazovo alebo nemá žiadne využitie. Takýto odpad sa denno-denne donáša z obchodných reťazcov.

Čapovaná drogéria

Nie úplným riešením, ale malým krôčikom k menšiemu množstvu produkovaného odpadu dopomohla Beáta Gašparová zo Starej Turej, ktorá si otvorila vlastný obchodík s čapovanou drogériou. „Hlavným dôvodom k otvoreniu tohto obchodu bola skutočnosť, že mi záleží na životnom prostredí a to ma len utvrdilo v tom, aby som do toho išla,“ ujasnila majiteľka predajne. Po absolvovaní potrebných legislatívnych krokov pri vybavovaní povolenia na zrealizovanie svojho podnikateľského zámeru vznikol jediný takýto ekoobchod v blízkom okolí.

Tovar z dovozu

Odkiaľ pochádzajú výrobky v jej obchodíku odpovedala: „Tieto výrobky sú vyrábané a balené v Taliansku a dovážané firmou so sídlom v Žiline. Keď sa produkt v bandaske minie, len sa jednoducho doplní bez zbytočne minútého plastu a iného odpadu.“

Šetrne k životnému prostrediu

Podľa slov majiteľky je hlavným účelom obchodu tohto typu skutočnosť, že nakupovaním v ňom môže každý zákazník

pomôcť prírode, ktorá je našou nevyhnutnou súčasťou. Ako to v takomto obchode funguje a v čom je takýto obchod lepší alebo v čom sa líši od iných, hovorí: „Zakúpením načapovaného produktu sa nemusia vyrábať zbytočné plasty, ktoré jednorazovo použijeme a neskôr vyhodíme. Aj takýmto spôsobom môžeme prestať znečisťovať prostredie tak, ako doteraz. Zákazníci si buď zakúpia nádobu, ktorú si po spotrebovaní produktu jednoducho umyjú a prídu znovu naplniť, alebo si nádobu môžu priniesť vlastnú.“

Produkty bez zložiek škodlivých životnému prostrediu

Škodlivosť produktov k životnému prostrediu je minimálna: „Všetky výrobky sú na 95 % ekologické, bez zbytočných kovov a parabenov. Taktiež neničia živé baktérie v ekologických čističkách odpadových vôd, čo je voči prírode prijateľné.“

Pôsobenie na širokú verejnosť

Sortiment ekoobchodu je určený pre širokú verejnosť, ktorá ocení takúto pomoc v realizovaní svojho ekologického postoja a zároveň pre tých, ktorí nevedia, že zakúpením

produktov v tejto predajni môžu pomôcť sebe aj prírode alebo len takéto možnosti ešte nevyužívajú. Podľa slov Beáty Gašparovej, majiteľky obchodu s bohatou ponukou ekologických gélov na pranie a rôznych aviváží, rastie počet ľudí, ktorým záleží na osude našej modrej planéty a myslia ekologicky, aby chránili našu prírodu pre ďalšie generácie, čo sleduje na zvýšenom počte záujemcov o kúpu ekologického tovaru v jej predajni.

Na skutočnosť neekologického správania obchodných sietí poukazuje v rámci svojej aktivity žiačka Strednej odbornej školy v Starej Turej v súlade s myšlienkou: „Myslím a konám ekologicky.“ Rozhodla sa prebudiť enviromentálne cítenie nielen vo svojom blízkom okolí - v škole, u známych a rodiny, ale tiež upovedomiť širšie okolie o možnosti lepšieho, alternatívneho, bezobalového, ekologického nakupovania.

Timea Marônková, II.GE, SOŠ Stará Turá

Stromčeky sa počas Vianoc skloňujú často alebo...

Zhovárame sa s Ing. Ivanom Durcom, riaditeľom LESOTUR, s. r. o., lesy mesta Stará Turá

• Začiatky využívania lesov Starej Turej sa spomínajú už v roku 1665. Aká je v stručnosti novodobá história mestských lesov?

Využívanie lesov v staroturienskom chotári má skutočne dlhú históriu. Podľa záznamu v mestskej kronike v roku 1665 odkúpili občania obce Stará Turá lesy pod Javorinou od šľachtického rodu Nádašdyovcov. Dnes si ťažko vieme predstaviť, aký veľký hospodársky i strategický význam mali lesy pre obyvateľov Starej Turej, ktorí boli známi výrobou dreveného kuchynského náradia a hračiek. Mimo samotného palivového dreva ako životnej nutnosti sa v obecných lesoch pájlo drevené uhlie, jedno obdobie sa v osade Topolecká vyrábal aj papier. Čo sa týka odborného obhospodarovania lesov, prvý lesný hospodársky plán s mapou kreslenou na plátne bol vypracovaný v roku 1884 v maďarskom jazyku. Občania obce Stará Turá priamo užívali svoje lesy do roku 1952 kedy boli obecné lesy organizačne začlenené pod správu štátnych

lesov. Zmenou spoločenských pomerov si mesto Stará Turá uplatnilo svoje vlastnícke práva a od roku 1995 spravuje lesy mesta vlastnou organizáciou Lesotur, najskôr príspevkovou organizáciou a od roku 2007 ako spoločnosť s ručením obmedzeným.

• Na akej výmere lesov hospodárite? Aké je drevinové zloženie a stanovištné podmienky?

Lesy mesta Stará Turá o rozlohe 1875,34 ha sa nachádzajú v juhozápadnej časti pohoria Biele Karpaty, menšia časť lesov (19 %) v Myjavskej pahorkatine. Rozprestierajú sa v rozpätí nadmorských výšok 260 - 925 m.n.m. Najrozšírenejším je 4. lesný vegetačný stupeň, ktorý tvorí 59 % územia, so zastúpením hlavne živých a sviežich bučín. Lesné spoločenstvá majú do veľkej miery zachované prirodzené drevinové zloženie s dominantným zastúpením buka ako hlavnej dreviny (64 %), ktorý tu má výborné podmienky pre kvalitnú

produkcii. Významné plošné zastúpenie má aj dub (11 %) a smrek (15 %). Zvyšok tvoria ostatné dreviny smrekovec, javor, jaseň, ojedinele jedľa, atď. Z celkovej obhospodarovanej výmery je 99% lesov zaradených do kategórie hospodárskych lesov a 1 % do kategórie lesov ochranných s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy. Typickým geologickým podložím je Karpatský flyš, na ktorom aj pôvodné bukové porasty majú plytké tanierovité zakorenenie. Priemerný ročný úhrn zrážok v oblasti za obdobie 1951 - 1980 bol 750 mm, za obdobie 2014 - 2018 bol už len 625,8 mm. V poslednom období sú však zrážky nerovnomerne rozložené počas roka, často intenzívne s veľkým povrchovým odtokom spôsobujúcim eróziu pôdy. Dlhotrvajúce suchá už aj u nás výrazne oslabujú vitalitu lesa.

Ján Potfaj oslavuje jubileum

Krásny je podjavorinský kraj opradený povestami, ospievaný piesňami, oslávený básňami. Dominuje mu majestátny vrchol Javoriny, pod ktorým žije hrdý podjavorinský ľud. Je akoby vymodelovaný z tohto krásneho kraja. Žije v ňom v úzkej symbióze s bohatými tradíciami svojich zvykov i reči, ktorá oplýva umnými porekadlami a prísloviami.

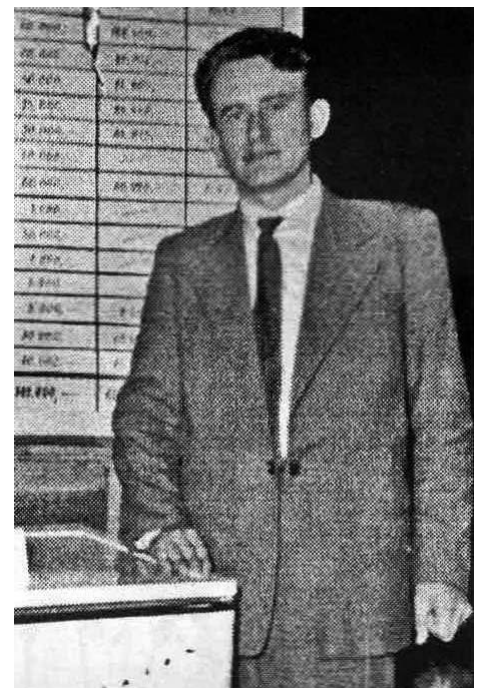
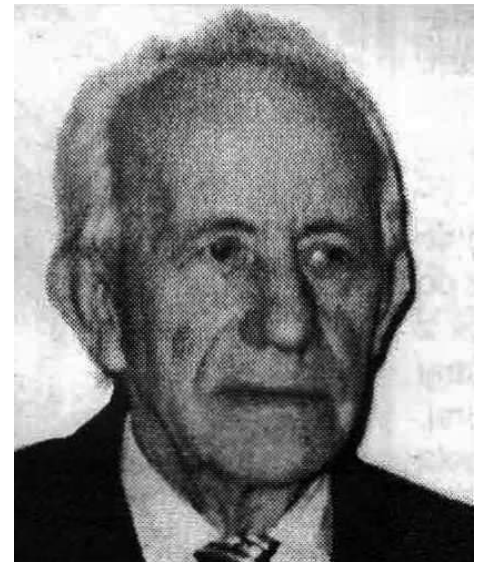
Podjavorinský ľud je hrdý na svoju históriu, je statočný, múdry, pracovitý, húževnatý, vie sa boriť s prekážkami, ktoré mu stoja na ceste každodenného života, láska k prírode ho naučila ohľaduplnosti a šlachetnosti. Je znášanlivý a sebedomý, hrdý na svoju národnú históriu. Má zmysel pre humor, spory rád rieši spravodlivo a zmierlivo. Všetky tieto atribúty mu zaistujú stáť dôstojne v rodine a spoločenstve svojho národa a udávať mu správny smer a orientáciu v rámci svojej prítomnosti i budúcnosti a vzájomného spolužitia v spoločnosti národov. Z tohto kraja vyrástol aj náš rodák **Ján Potfaj**.

Narodil sa 24.12.1929 v Lubine – U Valenčíkov. Základné vzdelanie získal v Hrnčiarovom – Lubina. Meštiansku školu navštevoval na Starej Turej. Učňovskú školu absolvoval v Armatúrke Myjava 1 rok a v Chirane na Starej Turej 2 roky.

Jeho ďalší vývojový študijný rast prebiehal na Večernej priemyslovke v Starej Turej. Vzdelanie si dopĺňal popri práci rôznymi kurzami (Postupársky kurz v Turčianskom sv. Martine, kaličský kurz na Starej Turej).

Základnú vojenskú službu absolvoval v Mladej Boleslavi. Tam navštevoval 1 rok poddôstojnícku školu a 1 rok bol i poddôstojníckym inštruktorom. Po ukončení vojenskej služby vrátil sa späť do Chirany, pracoval vo výrobe ako technológ. Svoju túžbu po vzdelaní si doplnil štúdiom na štvorročnej priemyslovke v Trnave a na Inštitúte priemyselnej výchovy závodov valivých ložísk v Žiline. Štúdium trvalo 4 semestre a bolo ukončené odbornými skúškami. V Chirane pracoval ako hlavný technológ Chirany, neskôr ako vedúci odboru technológie až do odchodu do dôchodku. Zavádzali sa nové výrobky do výroby vodomery, plynomery, manometre ako i zdravotná technika.

V práci bol mimoriadne produktívny. Podal viac ako 100 zlepšovacích návrhov a patentov, pomáhal zvýšiť a zefektívniť a sproduktívniť výrobu v plnom rozsahu, čím sa ušetrili náklady v miliónovej hodnote. Patril medzi najlepších zlepšovateľov Chirany, takto ho ohodnotilo vedenie Chirany. Podieľal sa na efektívnom rozvoji koncernu Chirana. Podnik sa rozšíril. Pri zavedení a rozširovaní podniku sa zo zaostalej obce vytvorilo prosperujúce mestečko. Rozšírením a postupným zavádzaním nových výrobkov sa zvýšila životná úroveň podjavorinského ľudu. Chirana zamestnávala obyvateľov okolitých dedín i vzdialených miest. Vznikali nové školy Priemyselná škola zdravotnej techniky, učňovská škola, postavil sa Dom kultúry a pozdvihla sa všeobecná kultúrna úroveň podjavorinského kraja a okolia. Vytvorila sa malebná priehrada Dubník. Počet zamestnancov Chirany stúpol na 6000. O všetok tento napredujúci

a prosperujúci vývoj sa zaslúžil veľkou mierou i náš oslávenec, ktorý sa v týchto dňoch dožíva významného jubilea – svojich 90 narodenín. Prajeme mu do ďalších dní veľa slnečnej pohody, zdravia a radosti v kruhu najbližších, priateľov a sympatizantov.

PhDr. Jarmila Slezáčková
foto: Archív rodiny Jána Potfaja

VIANOCE

*Naplňa nás vzácny jas,
očakávanie, túžba, prekvapenie,
všetko to je vianočný čas,
každoročné snenie.*

*Ozdobený stromček svieti,
blikot sviečky,
v nej tón lásky znie ti,
od vekov až naveky.*

*Pripomína sa príbeh dávny,
ako každý rok,
v tom dieťati posol slávny,
úctou všetkých spomienok.*

*Byť už vonia škoricom a vanilkou,
štedré srdcia otvárajú brány,
sme k sebe milší,
sme k sebe bližší,
nech nám to vydrží celý rok.*

J. Trúsiková

BLAHOŽELANIE !

Dňa 24.12.2019 sa dožíva krásneho životného jubilea 90. rokov významná osobnosť mesta Stará Turá **Ján Potfaj**.

V mene redakcie Staroturiarskeho spravodajcu mu srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme ešte veľa zdravia, šťastia a radosti v kruhu svojich najbližších.

Ďakujeme Vám i za dlhoročnú zodpovednú a obetavú prácu pre naše mesto i bývalý koncernový podnik Chirana.

Srdečne gratulujeme!

redakcia

pokračovanie zo str. 11**• Aké máte zásoby na pni?**

Porastová zásoba je 547 134 m³, z toho je 388 057 m³ listnatej a 159 077 m³ ihličnatej hmoty. Celkový priemerný prírastok je 16 170 m³ (na 1 ha 8,7 m³) celkový bežný prírastok 13 596 m³ (na 1 ha 7,3 m³). Máme pomerne nerovnomerné plošné zastúpenie jednotlivých vekových stupňov a v budúcom plánovacom období Programu starostlivosti o les nám poklesne objem ťažieb, najmä obnovných a zároveň sa výrazne zväčší výmera mladých lesných porastov. Zmierniť takýto veľký ťažbový pokles sa snažíme spomalením súčasného tempa obnovy v porastoch ktoré sú málo rozpracované alebo v porastových zmesiach duba s bukom predĺžením rubnej doby duba.

• Sú vo vašom prípade aktuálne veterné kalamity, prípadne choroby lesa a s tým spojené napadnutia škodcami?

Tento rok nás postihli dve kalamity, jedna veterná z 12. – 13. mája, kedy nám na podmáčanéj pôde vietor vyvrátil viac ako 2 000 m³ prevažne bukovej drevnej hmoty a druhá tá vážnejšia, podkôrniková, s ktorou sa aktuálne pasujeme. Celkovo sme od začiatku roka do polovice augusta spracovali 4114 m³ náhodnej ťažby spôsobenej rôznymi škodlivými činiteľmi.

Treba ešte spomenúť, že v lesoch mesta Stará Turá boli zaznamenané viaceré živelné pohromy. Svojim rozsahom bola najväčšia kalamita z 22. – 23. júna 1999. Vzniklo 110 ha holín a za dva roky sme spracovali 62 000 m³ drevnej hmoty. Niektoré porasty boli úplne vyvrátené a niektoré značne preriedené. Bol to zdvihnutý varovný prst, že sa treba začať vážnejšie zaoberať stabilitou porastov. Bučiny na fľušovom podklade boli v minulosti vychovávané prevažne slabými podúrovňovými prebierkami a sú tvorené jedincami s malými korunami a plytkým koreňovým systémom. Preto sme začali zvyšovať silu zásahu v prebierkach. Ďalšia vetrová kalamita v roku 2010 vytvorila súvislé holiny prevažne v jednovrstvových prebierkových porastoch. Ukázala sa však aj výhoda výškovej i vekovej diferenciacie porastov. Tam kde bola spodná etáž odpadla najmä starosť so zalesnením a zabezpečením následnej generácie stromov. Aj na základe tejto skutočnosti sa snažíme využívať jemnejšie maloplošné clonné postupy.

V rokoch 2002 až 2009 sme zaznamenali enormné škody muflonou zverou, najmä obhryzom kôry v mladých bučinách v rastovej fáze žrdovín a tenkých kmeňovín. Došlo k zničeniu bukových porastov na veľkých plochách a následnými hnilobami kmeňa aj k statickému oslabeniu týchto porastov. V prvom kroku sme v spolupráci s poľovníckym združením riešili početnosť zveri, v ďalších krokoch sme v rámci výchovných

zásahov postupne a jemne odstraňovali najviac poškodené stromy s dôrazom na podporu málo poškodených a zdravých jedincov. Do budúca budeme uvažovať aj so skoršou obnovou.

V súčasnosti je veľmi problematická aj obnova dubín z dôvodu premnoženia diviacej zveri. Na duboch sa začína objavovať silnejší vplyv Podkôrnika dubového i Imelovca európskeho. Na jaseňoch sa veľmi rozšírila huba *Hymenoscyphus fraxineus* a jasene nám hromadne usychajú.

• Darí sa vám včas vykonávať obnovu lesa? Využívate aj prirodzené zmladenie?

Keďže prevažná časť porastov v mestských lesoch sa nachádza na živných stanovištiach včasná obnova lesa je úplný základ úspešnosti zabezpečenia nasledujúceho porastu. Snažíme sa v maximálnej miere využívať prirodzené zmladenie, to čo nám príroda dáva a umelé zalesnenie požívame len na plochách nedostatočne zmladených. Z dôvodu dlhotrvajúcich suchých období spôsobených klimatickou zmenou sa i v našich lesoch stáva umelé zalesňovanie veľmi riskantné, preto nadstavovanie pestovateľských zásahov na samoregeneráciu lesa s využitím rôznych clonných postupov je prioritou číslo jedna. Niektoré porasty začíname postupne prebudovávať na mozaikové alebo trvalo viacetážové na princípoch prírody blízkeho obhospodarovania lesa. Našou snahou je pestovať adaptabilný les na zmenené podmienky, k čomu nám slúžia aj spoločné výmeny skúseností s kolegami zo združenia Pro Silva.

• Odkiaľ získavate sadbový materiál? Máte aj vlastné škôlky?

Štandardne nakupujeme malé množstvo sadeníc a aktuálne neprevádzkujeme vlastnú škôlku. Na začiatku existencie spoločnosti sme prevádzkovali lesnú škôlku, no chýbal nám tam vodný zdroj a nebolo možné efektívne zavlažovať hlavne nové výsevy. Straty boli veľké, ale sadeničky, ktoré prežili tvrdé podmienky v škôlke bez vody, mali po výsadbe do porastov skoro stopercentnú udatnosť. Aj na základe tejto skúsenosti si myslím, že malé lokálne škôlky majú význam pre tých, ktorí to potrebujú.

• Nachádzajú sa na území mestských lesov porasty chránené ochranou prírody, alebo sú v obmedzení pôsobnosti lesného**hospodára? Ak áno, aké máte s pracovníkmi ochrany prírody skúsenosti?**

Najväčšia časť porastov sa nachádza v 2. stupni ochrany CHKO Biele Karpaty. S pracovníkmi so správy CHKO máme dobré vzťahy, navzájom sa rešpektujeme a spolupracujeme na niektorých aktivitách. Napríklad veľmi pekným projektom je Bielokarpatský ovocný poklad, archívny sad starých odrôd ovocných drevín realizovaný na pozemkoch mesta. Taktiež pracovníci ochrany prírody sú pravidelnými hosťami na našich seminároch ohľadom vytvárania stabilnejších porastových štruktúr.

• Vykonávajú pre vás práce vlastní ľudia alebo cudzie firmy? Ak áno, aké máte s nimi skúsenosti?

U nás sa ustálil model, že ťažbové práce vykonávajú živnostníci a pestovateľské práce vlastní zamestnanci. Pri vzniku organizácie Lesotur v roku 1995 dostali všetci občania mesta pracujúci u štátnych lesov možnosť pracovať pre mestské lesy. V ťažbových prácach ako živnostníci s vlastnou technikou a v pestovateľských prácach ako vlastní zamestnanci. Pri vykonávaní prečistiek a prerézavok taktiež využívame živnostníkov. Viackrát sme tento model prehodnocovali, avšak z dlhodobého hľadiska sa nám vyplatili kvalitne vykonané pestovateľské práce vlastnými zamestnancami. Dodávatelia prác v ťažbe dreva boli donedávna miestni živnostníci, no momentálne využívame aj služby ťažbárov z iných regiónov.

Skúsenosti za tých 24 rokov sú aj také aj také, avšak v prevažnej miere dobré. V súčasnosti dokážu všetci naši dodávatelia vykonať práce podľa našich predstáv. Asi nepoviem nič nové, že veľkým problémom pre mnohých živnostníkov je obnova lesnej techniky a jej financovanie. Preto sa snažíme vychádzať v ústrety kvalitným ťažbovým skupinám s novou technikou garanciou určitého objemu prác, čo nie je vždy jednoduché z dôvodu výkyvov na trhu s drevom a nepriazni počasia.

• Ako postupujete a s akými výsledkami pri predaji dreva? Spracúvate časť drevnej hmoty aj sami?

Drevo predávame spoľahlivým a platiacim partnerom, v prevažnej miere priamo na spracovanie. Cenník zostavujeme na základe

pokračovanie zo str. 13

prieskumu trhu, na základe dostupných informácií v regióne a záujmu odberateľov o jednotlivé sortimenty. Keďže sme v blízkosti Českej republiky a časť dreva smeruje tam, informácie z českého trhu sú pre naše rozhodovanie dôležité. Bohužiaľ, aj náš odbyt ihličnatého dreva negatívne ovplyvňuje jeho prebytok v Českej republike a na Záhorí. Pri dostatku kvalitných sortimentov sme úspešne využili aj aukcie dreva. Posledné roky však pracujeme v kvalitatívne horších rubných a v prebiehových porastoch, preto sme aukčný predaj nerealizovali. Pre odbyt menšieho množstva kvalitnejšej dýharskej hmoty využívame blízkosť dyhárne na Morave. Samozrejmosťou je, že minimálne dvakrát ročne informujeme v správe mestského zastupiteľstva o odbyte dreva, štruktúre ťažby a vyrobených sortimentov.

• Aká je vaša spolupráca s mestom Stará Turá?

V mestských lesoch pracujem už 24 rokov, komunikujem s kolegami z iných obecných lesov a mestských lesov, dovoľm si preto určité porovnanie. Je veľký rozdiel medzi malou obcou, kde celý rozpočet je postavený na príjmoch z lesa s dôležitou požiadavkou obyvateľov na dostupnosť

palivového dreva a mestom s prevládajúcimi rekreačnými požiadavkami. Stará Turá je v tomto špecifická, je to mesto s okolitými prímestskými časťami a kopiancami bez plynoifikácie. Tak ako na celom Slovensku, i tu vidieť rozdielne vnímanie lesa vidieckym i mestským obyvateľstvom, hoci sú to občania jedného mesta. Mestská časť populácie má silnejší hlas v zastupiteľstve. Dokonca by som povedal, že mestská časť obyvateľstva má viac rozporuplných požiadaviek, ako napríklad mať čo najväčší príjem z hospodárskych lesov a zároveň presadzovať bezzášahovosť. Tu sa tiež prejavuje mediálna masáž.

Vzťah s predstaviteľmi mesta považujem za korektný s konštruktívnym prístupom k problémom. Nevieť si predstaviť konateľa alebo riaditeľa ktorý by nespolupracoval s vedením mesta ako jeho nadriadeným orgánom. Je jasné, že volení zástupcovia majú vždy svoje priority vychádzajúce s požiadaviek voličov - a tu je pes zakopaný. Myslím si, že treba vhodným a trezlivým spôsobom presvedčať obyvateľov o udržateľnom dlhodobom obhospodarovaní vlastných lesov, o potrebe investícií do lesa formou kvalitných pestovateľských prác i o investíciách do lesnej infraštruktúry a meliorácií. Takto informovaný občan tak

môže požadovať od komunálneho politika nielen čítanie aktuálnej výsledovky lesného podniku ale aj orientáciu na jeho dlhodobý rozvoj.

• Čo by ste si priať, aby sa v lesníctve a osobitne vo vlastníctve neštátnych lesov zlepšilo?

Na stránkach časopisu bolo už vyjadrených veľa prianí s ktorými sa stotožňujem. Mojim veľkým želaním je, aby lesnícka obec bola k sebe tolerantná, nedelila sa na „normálnych“ klasických lesníkov vchovaných v lese vekových tried a tých „iných“ menšinových presadzujúcich prírode blízke obhospodarovanie lesa. Všetkým ide hlavne o les, každý pracuje v iných prírodných a ekonomických podmienkach.

Ďalej prajem všetkým zodpovedným lesným hospodárom, aby ich majitelia lesa počúvali, dôverovali im a nepodliehali lákavým sľubom niektorých podnikavcov o „vyšších“ často nereálnych výnosoch z lesa. Veď zdravý les dlhodobo plniaci všetky funkcie by mal byť pre každého vlastníka posvätný.

Článok bol spracovaný a publikovaný v magazíne – Les & Letokruhy.

Autor: Mgr. Ján Fillo, Doplnil: M. Krč

Letné mesiace sú nenávratne preč a už o chvíľu nás čakajú najkrajšie sviatky roku. Počas leta však prebehlo niekoľko zaujímavých podujatí a tak trocha letných lúčov a športových aktivít Vám prinášame v týchto dvoch článkoch.

Cesta zábavným lesom na Papradi

Dňa 22.06.2019 sa konala cesta zábavným lesom spojená s dňom detí. Akcia sa konala nad hasičskou zbrojnicou na Papradi, ktorú organizoval DHZ Paprad'. Aj keď počasie nevyšlo podľa predstáv a pršalo, deti sa zabavili.

Pre deti boli pripravené súťažné disciplíny, ktoré viedli cez les. Spolu bolo 10 stanovísk (triedenie odpadu, múdry muž, skákanie vo vreci, futbal, pavučina, skladačka, hľadanie hríbikov...). Pre každé dieťa bola pripravená odmena vo forme balíčka, špekačky, ktorú si mohli opieť pri ohnisku a medovníček!

Deti sa mohli vyblázniť na trampolíne,

dať si namaľovať na tvár alebo sa povoziť na sanitke a hasičskom aute.

Ďakujeme všetkým sponzorom (Nadácia život, Nikola Košťálová, Lubica Beláková, Stanislav Macháč st., Edita Vrábliková, Jana Gregorová, Martin Kokeš, Auto MK, s. r. o.) a všetkým ktorí priložili ruku k dielu.

Michaela Mikulcová

Leto 2019 v Starej Turej v znamení cyklistických pretekov

Začalo sa to detskými cyklistickými pretekmi 18.5.2019, kedy sa nám podarilo usporiadať prvú detskú cyklistickú súťaž v Starej Turej, kde sa bojovalo o ozajstné medaily. O týchto pretekoch sme bližšie informovali v júnovom Staroturianskom spravodajcovi. Následne sme pre priaznivcov cyklistiky pripravili cestné preteky (8.6.2019) na Papradi, ktoré prechádzali cez Košťalovu dolinu, Starú Turú a späť na Paprad'. Pretekári absolvovali okruh od 3 do 12 krát podľa veku. Na týchto pretekoch mala možnosť zúčastniť sa aj široká verejnosť a vyskúšať si, aká je cyklistika nielen krásna ale

aj náročná. Na druhý deň (9.6.2019) bola pripravená časovka od Mestského úradu v Starej Turej cez Topoleckú a Hlavinu na štátnu hranicu s ČR. Nejednen z pretekárov ostal prekvapený z náročnosti stúpania, ale aj z krásy nášho kraja. Oba preteky boli v rámci podujatia Merida CUP pod hlavičkou Slovenského zväzu cyklistiky. Preteky sa nám podarilo zabezpečiť za pomoci polície SR, ktorá zabezpečila premávku len v jednom smere, a tak si účastníci mohli vychutnať pocit nefalšovaného zápolenia, aký prežívajú pretekári.

Výsledky kategórií:

cestné preteky Paprad', Košťalova dolina, Stará Turá
 muži B Elit (19 - 29 rokov) Adam Peciar, Cyklisti Trnava
 masters A (30 - 39 rokov) Ladislav Šidlo, R.C.T. Martin
 masters B (40 - 49 rokov) Boris Horváth, Kaktus Bike
 masters C (50 - 59 rokov) Igor Daniš, ŠK Topločianky
 masters D (60 - 64 rokov) Štefan Lameš, CK Epic Dohňany
 masters E (65 - 69 rokov) Milan Tupý, CK Piešťany
 masters F (70+) Jozef Mužík, Cys Akademia Petra Sagana
 masters G (75+) Karol Vogel, Kralovčan
 ženy masters A (30 - 39 rokov) Monika Stančíková, CK Piešťany
 ženy masters B (40 - 49 rokov) Ľubica Graciková, CK Piešťany
 ženy Elite (19 - 29 rokov) Lívia Hanesová, CK Banská Bystrica
 Juniori (17 - 18 rokov) Šimon Ondrášek, TJ Slávia ŠG Trenčín
 hobby Matej Burian, Chochoľná-Velčice
 ženy hobby Nikoleta Svetláková

Výsledky kategórií:

časovka Stará Turá, Topolecká, Hlavina, štátna hranica s ČR
 muži B Elit (19 - 29 rokov) Ján Palúch, R.C.T.Martin
 masters A (30 - 39 rokov) Tomáš Kojtál, R.C.T. Martin
 masters B (40 - 49 rokov) Ivan Harceg, Sancyce Racing TEAM
 masters C (50 - 59 rokov) Igor Daniš, ŠK Topločianky
 masters D (60 - 64 rokov) Gustáv Škopek, CK Falange Bratislava
 masters E (65 - 69 rokov) Milan Tupý, CK Piešťany
 masters F (70+) Jozef Mužík, Cys Akademia Petra Sagana
 masters G (75+) Karol Vogel, Kralovčan
 ženy masters A (30-39 rokov) Monika Stančíková, CK Piešťany
 ženy masters B (40-49 rokov) Ľubica Graciková, CK Piešťany
 hobby Ján Gálik, Chochoľná-Velčice
 ženy hobby Nikoleta Svetláková

Vďaka pozitívnym ohlasom účastníkov, ktorých bolo cca 200, sme sa rozhodli tieto preteky 4. a 5.8.2019 zopakovať. Opäť sme sa stretli s veľkým záujmom a vďaka účastníkov, hlavne zo vzdialenejších klubov za zorganizovanie cyklistických pretekov v tak krásnom kraji na takej vysokej úrovni. Odmenou nám organizátorom bola spokojnosť pretekárov, ktorí zo seba vydali to najlepšie, aby získali poháre za víťazstvá na Turanskej Tour.

Výsledky:

cestné preteky Paprad', Košťalova dolina, Stará Turá
 muži B Elit (19 - 29 rokov) Ján Palúch, R.C.T.Martin
 masters A (30 - 39 rokov) Tomáš Kojtál, R.C.T. Martin
 masters B (40 - 49 rokov) Ivan Harceg, Sancyce Racing TEAM
 masters C (50 - 59 rokov) Igor Daniš, ŠK Topločianky
 masters D (60 - 64 rokov) Gustáv Škopek, CK Falange Bratislava
 masters E (65 - 69 rokov) Milan Tupý, CK Piešťany
 masters F (70+) Jozef Mužík, Cys Akademia Petra Sagana
 masters G (75+) Karol Vogel, Kralovčan
 ženy masters A (30 - 39 rokov) Monika Stančíková, CK Piešťany
 ženy masters B (40 - 49 rokov) Ľubica Graciková, CK Piešťany
 hobby Ján Gálik, Chochoľná-Velčice
 ženy hobby Nikoleta Svetláková

Výsledky kategórií:

časovka Stará Turá, Topolecká, Hlavina, štátna hranica s ČR
 muži B Elit (19 - 29 rokov) Ján Palúch, R.C.T.Martin
 masters A (30 - 39 rokov) Eduard Evinic, Kaktus Bike Racing team

masters B (40 - 49 rokov) Daniel Pápež, CK Piešťany
 masters C (50 - 59 rokov) Milan Babka, CK Dukla Bratislava
 masters D (60 - 64 rokov) Štefan Lameš, CK EPIC Dohňany
 masters E (65 - 69 rokov) Ladislav Longauer, CK Banská Bystrica
 masters F (70+) Peter Ftorek, Cys Akademia Petra Sagana
 masters G (75+) Karol Vogel, CK Kralovčan
 ženy masters A (30 - 39 rokov) Lenka Bičkošová, RCT Martin
 ženy masters B (40 - 49 rokov) Nikola Merčáková, CK Kralovčan
 hobby Matej Mydla, Expandables cycling team
 ženy hobby Nikoleta Svetláková

Koniec prázdnin sme sa rozhodli ukončiť 24.8.2019 detskými pretekmi na pešej zóne. Dva týždne pred súťažou plagáty lákali malých nadšencov vyskúšať si pretekanie "na plný plyn". Prišiel deň D a pre nás organizátorov sa ráno začalo vytýčením trate a zariadením všetkého, aby sa pretekári a fanúšikovia cítili bezpečne. Robíme to pre tie malé ratolesti vždy radi a máme dobrý pocit, keď sa im podarí dotiahnuť rodičov na preteky, pretože bez ich súhlasu nemôžu štartovať.

Preteky otvorila **kategória BABY** kde bolo poradie: Dievčatá: 1. Michaela Čepelová, 2. Dominika Arbetová, 3. Katarína Štepanovicová, nasledovali Charlotte Scharbertová, Vanda Roháčková, Olívia Marónová, Hanka Kudlejová, Ela Sadloňová, Natália Čepelová, Sofia Michalcová Chlapci: 1. Matúš Hluchý, 2. Dominik Hvoždara, 3. Ján Marek, nasledovali Filip Ondrejka, Andrej Rojko, Jurko Michalec **Kategória MIKRO na 2x460 m** – poradie: Dievčatá: 1. Lucia Kočí, 2. Karolínka Kýšková, 3. Adélka Dúbravčíková, Renátka Solničková, Anička Arbetová, Ninka Michalcová, Vladimíra Mareková, Eliška Rigová, Hanka Sadloňová, Nelka Lackovičová, Dorotka Horáková Chlapci: 1. Filip Kudlej, 2. Miško Halinár, 3. Filip Purtátor, Michal Horňák, Alex Zemánek, Adam Eisle **Kategória MILI na 4x460 m** – poradie: Dievčatá: 1. Adélka Stančíková Chlapci: 1. Filip Eisele, 2. Lukáš Lahučký, 3. Lukáš Eisele, Jakub Hluchý. **Kategória MINI na 8x460 m** - poradie: Dievčatá: 1. Natália Mocková Chlapci: 1. Marián Stančík, 2. Šimon Ondrejka, 3. Marek Vojtek **Kategória MLADŠÍ ŽIACI na 12x460 m** – poradie: Dievčatá: 1. Simonka Roháčková, 2. Vaneska Szekfúová, 3. Tereza Kočí, Dominika Miškuchová Chlapci: 1. Filip Sadloň, 2. Jakub Rigo, 3. Daniel Kadlec, Erik Scharbet, Marek Gajdošík.

V kategórii Starších žiakov sa nenašli žiadni pretekári, ktorí by si trúfli na veľmi náročnú trať. Víťazi získali krásne poháre a všetci pretekári boli dekorovaní pamätnou medailou. Vďaka našim sponzorom sme mohli všetky deti odmeniť aj cyklistickou fľašou, upomienkovými predmetmi a lístočkom na zmrzlinu v cukrárni RITMO.

Ako organizátor by som chcel poďakovať všetkým, ktorí prispeli k úspešnému uskutočneniu pretekov, nebáli sa "obetovať" čas pre "cudzí" deti bez nároku na honorár. Nie vždy je to len o peniazoch ale často sú to "obyčajní" ľudia, ktorí sú ochotní urobiť niečo len tak pre radosť druhých.

Za pomoc pri organizovaní "dospeláckych pretekov" by som chcel poďakovať pani Adámkovej a všetkým obyvateľom Paprade, ktorí rešpektovali policajné obmedzenia počas pretekov. Samozrejme chcem poďakovať Polícii SR a jej príslušníkom za ústretovosť a ochotu nám pomôcť. Teším sa na nové cyklistické leto v Starej Turej 2020 a dúfam, že spolu so mnou všetci tí, ktorí sa chtiac či nechtiac stali súčasťou môjho života pri organizovaní a zabezpečovaní všetkých šiestich podujatí.

Marián Stančík

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA

mesačník obyvateľov mesta Stará Turá, ročník XXVII., číslo 12/2019 • ISSN 1338-9688 • Vydáva mesto Stará Turá, www.staratura.sk
 Adresa redakcie a inzertného oddelenia: Mestský úrad, Ul. SNP 1/2, 916 01 Stará Turá, IČO: 312002, tel.: 032/7461 615, 7461 611, fax: 032/7764 276, e-mail: media@staratura.sk, msu@staratura.sk
 • Predsedníčka red. rady: Mgr. Lívia Boorová (kancelaria@staratura.sk) • Redakčná rada: Mgr. Miroslav Krč, Mgr. Danka Pribišová, Bc. Eva Adámková, PhDr. Věra Teplíčková, Mgr. Pavol Trúšik •
 Šéfredaktor: Mgr. Miroslav Krč (tel.: 032/7461 615, mobil: 0905 446 984, e-mail: media@staratura.sk) • Sadzba, tlač a distribúcia: T-štúdio, s.r.o. (www.t-studio.sk) • Vychádza začiatkom každého mesiaca, uzávierka čísla je vždy do 15. dňa predchádzajúceho mesiaca. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky stylisticky upravovať, zostručňovať, prípadne i neuverejniť. Za obsah platenej inzercie a reklamy zodpovedá inzerent (objednávateľ). Zasláné rukopisy, fotografie, kresby redakcia nevracia, ak nebolo dohodnuté inak • Registrácia: EV 2849/08. Cena reklamy: 0,49 €/1 cm², 0,66 €/1 cm² (16 str.). Vlastníkom tohto periodika je mesto Stará Turá.

Vianočný trh

OD 09:00 DO 18:00

NÁMESTIE SLOBODY A DOM KULTÚRY JAVORINA STARÁ TURÁ

KULTÚRNY PROGRAM:

12:00
LH POLUN

13:00
DFS Turanček

15:00
BOROVIENKA

remeselný trh, vianočné oblátky, výstava s názvom AKO V ROZPRÁVKE,
MEDOVNÍKY, **VARENÉ VÍNKO**, TVORIVÉ DIELNE PRE DETI, **LANGOŠE**,
VIANOČNÝ PUNČ, **domáca zabíjačka**, **KAPUSTNICA**, **remeselné výrobky**,
CHARITATÍVNA ZBIERKA, predaj kaprov Izbička tradičného bývania